

Jaarverslag Stichting Vrienden Vrijeschoolonderwijs Limburg jaar 2019-2020

Algemeen.

Na de organisatiewijziging van vereniging naar stichting in 2017 is dit het eerste volledige (boek)jaar in de nieuwe vorm. De stichting heeft nu nog twee taken: het borgen van het vrijeschool onderwijs op het BLC in Maastricht en VSP in Heerlen op basis van het in 2005 hierover gesloten contract met LVO en het financieel ondersteunen van voornoemde scholen om de kenmerkende vrijeschoolvakken op de scholen mogelijk te maken. Hieronder wordt aangegeven wat de ontwikkelingen op voornoemde gebieden het afgelopen jaar was.

Tevens wat dit het jaar van Corona, die ten tijde van het opstellen van dit verslag nog steeds gaande is. De grootste impact hiervan is te merken op de scholen zelf, waar vanaf half maart tot aan het einde van het schooljaar vrijwel geen fysieke lessen meer gegeven zijn maar voornamelijk alleen nog online. In het nieuwe schooljaar is dit gelukkig (nog) niet nodig, maar de kans is wel aanwezig dat bij een tweede golf de scholen wederom dicht zullen gaan.

Corona zal er mede oorzaak van zijn geweest dat de schenkingen aan VVL onder druk zijn komen te staan en dat – door de harde toezeggingen die de VVL aan BLC en VSP had gedaan – de VVL een deel van haar vermogen aan moest spreken om haar verplichtingen na te kunnen komen.

Verder loopt in dit kalenderjaar het vigerende beleidsplan 2016-2020 af en dient een nieuw plan opgesteld te worden. Een grote wijziging daarin zal zijn het staken van het aanhouden van het vermogen voor een eventuele nieuwbouw van het BLC. Hierna worden bovenstaande zaken verder uitgewerkt, maar allereerst wordt stilgestaan bij de doorgevoerde wijzigingen van de administratieve organisatie.

Wijziging administratie.

De schenkingen die de VVL doet aan beide scholen worden gefinancierd door schenkingen die personen aan de VVL doen, vrijwel uitsluitend ouders van leerlingen die één van beide scholen bezoeken. Deze administratie is aanzienlijk, in totaal gaat het om vele honderden individuele schenkers die in de meeste gevallen schenken middels een afgegeven automatische incasso aan de VVL.

De gehele administratie was ondergebracht bij een extern kantoor – Kubus in Maastricht: zij deden alle boekingen en alle documenten en formulieren werden op hun kantoor gearhiveerd. Bij een risico-inventarisatie is naar voren gekomen dat dit een kwetsbare situatie was: het bestuur had geen directe toegang tot de administratie en/of alle brondocumenten, waardoor het altijd een beroep op Kubus diende te doen voor iedere raadpleging van de administratie. En daarnaast zou door een calamiteit (bijvoorbeeld brand of faillissement bij Kubus) de volledige administratie verloren kunnen gaan. Om die reden is besloten om de gehele administratie in een cloud-omgeving onder te brengen, waar alle brondocumenten worden digitaal worden opgeslagen en waar ieder bestuurslid te allen tijde toegang toe heeft. In februari van 2020 is daarmee aangevangen en sinds juli 2020 is het systeem volledig operationeel, met dien verstande dat ten tijde van het opstellen van dit verslag nog niet alle aanwezige brondocumenten zijn gedigitaliseerd. Dat zal naar verwachting uiterlijk eind 2020 gereed zijn. Kubus blijft nog steeds de feitelijke verwerking van alle schenkingen in de administratie verzorgen, maar door de nieuwe werkwijze zullen de daarmee verbonden kosten aanmerkelijk lager zijn.

Een tweede aanpassing is de stroomlijning van de verwerking van nieuwe schenkingsverklaringen. In het verleden was het zo dat schenkers in verschillende vormen (al dan niet digitaal) en op verschillende plaatsen (afgeven op school, bij Kubus, sturen per post of zenden per email) hun schenkingsformulieren in konden dienen. Dat bleek in toenemende mate een potentiële bron van misverstanden en fouten, wat tevens kostenverhogend werkte, daar Kubus hier veel extra tijd mee kwijt was. Om die reden is eind van het verslagjaar besloten dat alle nieuwe schenkingsformulieren en alle vragen over schenkingen op één centraal punt binnen dienen te komen. In overleg de scholen is besloten dat op iedere school een medewerker deze taak uit zal gaan voeren. Die medewerker zal dan ook alle contacten met Kubus onderhouden, tussenkomst van een bestuurslid is daardoor niet meer noodzakelijk. In de eerste helft van het nieuwe schooljaar zal dit zijn beslag krijgen.

Borgingsactiviteiten.

Het door het bestuur ingezette traject om de borging in plaats van middels het contract tussen LVO en VVL te realiseren binnen LVO zelf is verder ingezet. Helaas is door het vervroegd vertrek van de voorzitter van het CvB van het bestuur dit stil komen te staan. Na de komst van een volledig nieuw CvB en Raad van Toezicht heeft het LVO tot een ingrijpende organisatiewijziging besloten, die er – kortweg – op neerkomt dat de volledige bestuurlijke tussenlaag tussen de scholen en het CvB (de zogenaamde “regiodirecties”) komt te vervallen en zullen in de toekomst de rectoren van de scholen (de naam ‘directies’ komt te vervallen) rechtstreeks vallen onder het CvB. Het kader waarbinnen dat gebeurt worden vastgelegd in een nog te formaliseren management-statuut dat LVO-breed zal gaan gelden.

Het bestuur van de VVL heeft inmiddels een tweetal overleggen gehad met de nieuwe bestuursvoorzitter, de heer Eugène Bernard. Uit dat overleg is naar voren gekomen dat het nieuwe beleid van LVO er op is gericht dat de rectoren en hun scholen veel meer autonomie zullen krijgen. De heer Bernard ziet in die nieuwe contactmogelijkheden om de borging te realiseren, al dan niet in het op te stellen managementstatuut, dan wel middels een daaruit voortvloeiend voor de school bindend uitgangspunten en grondslagen, dus ook die van het vrijeschoolonderwijs. Relevant daarbij is dat BLC een eigen MR zal krijgen en VSP een deelraad-MR, die hun goedkeuring voor de grondslagen en uitgangspunten moeten geven en waarbij zonder instemming van de MR's deze zaken niet gewijzigd kunnen worden. De eerste stap in deze is gezet doordat het BLC met gebruikmaking van de statutaire mogelijkheid van LVO een status als zelfstandige school heeft verkregen, ook al valt zij administratief voor de overheid nog onder de Brin van het Bonnefantencollege. Het is op dit moment nog te vroeg voor het bestuur om te concluderen dat deze wijze van borging voldoende is om – het uiteindelijke streven – het contract tussen LVO en VVL te kunnen ontbinden. Vooral voor de situatie in Heerlen is nog veel onduidelijk, nu VSP wordt “overgeheveld” van de Brin van Grotius naar die van het voormalige Rombouts College, waar inmiddels ook de nieuwe school Compass onder valt. In verband met de krimp situatie in Parkstad wordt momenteel onderzocht of het mogelijk is dat Grotius, Compass en VSP een gezamenlijke bovenbouw krijgen. Het is voor het bestuur op dit moment niet mogelijk om te concluderen dat de borging van het vrijeschoolonderwijs onder VSP hierdoor op voldoende niveau blijft. In het nieuwe boekjaar zullen de gesprekken hierover met het CvB van LVO worden voortgezet.

Schenkeningen.

Op basis van de hoogte van de ontvangen schenkingen van voorgaande jaren heeft het bestuur in de zomer van 2019 een besluit genomen inzake de bedragen die aan BLC en VSP geschonken zouden gaan worden. Dit betrof een "harde" toezegging, in die zin dat er per school een bedrag per ingeschreven leerling zou worden geschonken. Het daarmee gemoeide bedrag was ruim 94 % van de schenkingen die VVL op haar beurt verwachtte te ontvangen. In de praktijk zijn de schenkingen echter aanmerkelijk lager uitgevallen, waardoor in totaal een bedrag van € 38.134,= aan het vermogen onttrokken moest worden om de verplichtingen aan LVO na te kunnen komen. De oorzaak van de daling is niet duidelijk. De coronaproblematiek zal hier zeker van invloed op zijn geweest, maar het bestuur sluit ook niet uit dat nieuwe potentiële schenkers (zijnde met name ouders van leerlingen die voor het eerst naar één van de scholen gaan) onvoldoende zijn benaderd. Dit maakte dat voor het bestuur het risico van het aangeven van een hard bedrag dat geschonken zal worden aan te scholen groter is geworden. Dit wordt nog versterkt door het feit dat de invloed van de VVL op het te voeren beleid van de scholen afneemt. Resultaat van dit alles is dat het bestuur voor het eerst voor het schooljaar 2020-2021 geen harde garantie meer aan de scholen afgeeft welk bedrag geschonken gaat worden. De toezegging die gedaan is, houdt in dat al het geld dat de VVL ontvangt onder aftrek van de kosten die de VVL moet maken voor inning van de gelden en de instandhouding van de stichting zal worden doorgeschonken. Het risico van het verminderen van de schenkingen komt op deze wijze dus volledig bij de scholen zelf te liggen.

Vermogen

De VVL hield een geoormerkt vermogen aan voor de gewenste nieuwbouw van het BLC en dan specifiek om deze nieuwbouw met het geld dat hiervoor gereserveerd was te kunnen verrijken met een gebouwelijke aanvulling die kenmerkend is voor vrijescholen. Daarbij werd met name gedacht aan vergroting van een aula die tevens dienst zou kunnen doen als een volwaardig theater. Echter, in de loop van het boekjaar is duidelijk geworden dat een eventuele nieuwbouw voor de school zeker de eerstkomende vijf jaren niet te verwachting is, en mogelijk nog wel langer. Dit maakte dat het bestuur het beleid hierover diende te heroverwegen. Het nog langer aanhouden werd als niet verstandig geacht. Om die reden werd gezocht naar een andere aanwending. Daarbij speelde mee dat het volgens de ANBI-voorwaarden alleen is toegestaan een vermogen aan te houden – boven een kleine reserve om de organisatie in stand te kunnen houden – indien dit geoormerkt was en tevens aansluit op de statutaire doelstellingen van de stichting. Mede in overleg met de schoolleidingen is na lang beraad en onderzoek het vermogen in te zetten om projecten mogelijk te maken die worden uitgevoerd door, met of voor één van beide scholen die financieel door VVL gesteund worden. Dit is voor de goede orde een andere aanwending dan de reguliere schenkingen die VVL aan de scholen doet: met die schenkingen verrijken sinds jaar en dag de scholen het onderwijs zélf (onder andere door het financieren van het splitsen van de klassen in kleinere groepen bij het kunstonderwijs). De bestemming van het bestaande vermogen betreft daarentegen projecten en activiteiten die – in beginsel incidenteel – worden uitgevoerd. Bijvoorbeeld een theatervoorstelling, waar een zaal voor afgehuurd moet worden en een regisseur ingehuurd. Of een buurtproject om de sociale cohesie te stimuleren. Dit zijn activiteiten die weliswaar volledig met de scholen zijn verbonden, maar die niet in de strikte zin deel uitmaken van het vrijeschool onderwijs zelf.

Deze aanpassing van het beleid en de activiteiten van de VVL leverde wel de vraag op in hoeverre dit van invloed zou zijn op de schenkingsbereidheid van nieuwe schenkers, zeker gezien het feit dat deze in het verslagjaar aanmerkelijk was afgenomen. De vrees bestond dat die zou dalen omdat schenkers wel willen schenken voor verbetering van het onderwijs zelf, maar niet voor dergelijke projecten. Of dat schenkers van mening waren dat de VVL voldoende vermogend was en hun schenking daarom niet nodig was. In en na overleg met de scholen is vervolgens besloten om deze activiteit onder te brengen in een nieuw op te richten stichting. Enige voorwaarde daarbij was dat die stichting ook de ANBI status zou moeten krijgen. Vervolgens zou na realisering de VVL een bedrag van € 550.000,= van haar vermogen schenken aan deze nieuwe stichting. Het vermogen van de VVL zou daarmee worden teruggebracht tot een bedrag van € 10.000,= tot maximaal € 15.000,=. Aanhouden van het vermogen is enkel om onverwachte uitgaven te kunnen doen die noodzakelijk zijn voor het voortbestaan van de stichting en haar activiteiten.

Inmiddels is deze nieuwe stichting op 17 augustus 2020 door de VVL opgericht (zijnde Stichting projectfonds Vrijescholen Zuid-Limburg – kortweg PVL) en is de ANBI-status inmiddels verleend. Op korte termijn zal de schenking van VVL aan PVL worden geëffectueerd. Aangezien dit pas in schooljaar 2020-2021 wordt gerealiseerd, is dit niet verwerkt in de jaarcijfers van het huidige verslagjaar, ook niet als reservering aangezien de PVL nog niet was opgericht.

Interne omgeving

Het bestuur is afgelopen boekjaar verschillende malen voor een reguliere vergadering samengekomen – deel middels beeldbellen - en heeft daarnaast talloze keren informeel overleg gehad. Daarnaast heeft het bestuur twee gesprekken gevoerd met het CvB van het LVO en hebben de heren Hermans en Besemer maandelijks tot wekelijks ieder overleg gevoerd met de schoolleiders van respectievelijk het Bernard Lievegoed College en Vrije School Parkstad. Het bestuur bestaat uit de heren Hermans (voorzitter), Besemer (vice-voorzitter) en Henny en mevrouw Nagy (secretaris). De functie van penningmeester wordt tijdelijk waargenomen door de heer Besemer. Pas nadat de administratie volledig is overgegaan op de nieuwe werkwijze zal een definitieve invulling van het penningmeesterschap plaatsvinden.

Vastgesteld in de bestuursvergadering van 1 oktober 2020

Financieel overzicht VVL 2019-2020**Staat van baten en lasten**

	Schooljaar 2019-2020	Schooljaar 2018-2019	Schooljaar 2017-2018
Inkomsten			
Ouderschenkingen	357.993,06	373.447,56	349.640,16
sponsorloop	2.649,13		
Giften		1.694,00	84,00
Rente		95,39	264,85
Totaal	€ 360.642,19	€ 375.236,95	€ 349.989,01
Uitgaven scholen			
Bijdrage scholen	371.315,00	348.735,00	339.150,00
Podium en muziekinstallatie		0,00	0,00
Kosten ledenraad		0,00	0,00
Seizoener		0,00	7.475,74
Schoolkosten	4.541,78	11.618,86	2.789,80
Contributie vereniging		0,00	0,00
Totaal	€ 375.856,78	€ 360.353,86	€ 349.415,54
VVL			
Inning ouderbijdrage	14.785,60	9.982,50	9.438,00
Drukwerk		296,43	0,00
Portokosten	113,05	373,56	657,19
Website	81,68	81,68	0,00
Bankkosten	1.072,29	991,13	941,35
Bestuurskosten	6.866,84	6.649,73	6.371,71
Advieskosten		0,00	2.655,46
Representatiekosten		32,00	0,00
Totaal	€ 22.919,46	€ 18.407,03	€ 20.063,71
Resultaat	€ -38.134,05	€ -3.523,94	€ -19.490,24

Balans	31-07-2020	31-07-2019	31-07-2018
Activa			
Banken			
ASN		0,00	175.649,86
Triodos	149.529,93	141.180,94	143.007,59
Triodos iz bestuur	244.561,26	176.200,69	6.193,84
ING		13.201,71	9.524,51
Triodos	172.473,61	268.650,91	271.970,81
	566.564,80	599.234,25	606.346,61
Debiteuren	0,00	5.557,40	1.314,20
	<u>566.564,80</u>	<u>604.791,65</u>	<u>607.660,81</u>
Passiva			
Reserve VVL	603.404,15	606.928,09	626.418,33
Toevoeging reserve	-38.134,05	-3.523,94	-19.490,24
NTB kosten	1.294,70	1.387,50	732,72
	<u>566.564,80</u>	<u>604.791,65</u>	<u>607.660,81</u>

Vastgesteld in de bestuursvergadering van 1 oktober 2020